Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 1. 4. 2021, sp. zn. 20 Cdo 2432/2020, ECLI:CZ:NS:2021:20.CDO.2432.2020.1

Číslo: 46/2022

Právní věta:

Novému projednání návrhu na uznání již dříve na území České republiky uznaného cizozemského rozhodnutí brání v souladu s § 15 odst. 1 písm. c) zákona č. 91/2012 Sb., o mezinárodním právu soukromém, překážka věci rozsouzené.

Soud: Nejvyšší soud

Datum rozhodnutí: 01.04.2021

Spisová značka: 20 Cdo 2432/2020

Číslo rozhodnutí: 46

Číslo sešitu: 5

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Překážka věci rozsouzené (res iudicata), Uznání cizích rozhodnutí

Předpisy: čl. 11 vyhlášky ministra zahraničních věcí č. 95/1983 Sb.
čl. 54 vyhlášky ministra zahraničních věcí č. 95/1983 Sb.
čl. 56 vyhlášky ministra zahraničních věcí č. 95/1983 Sb.
čl. 60 vyhlášky ministra zahraničních věcí č. 95/1983 Sb.
§ 14 zákona č. 91/2012 Sb.
§ 15 zákona č. 91/2012 Sb.
§ 159a odst. 4 o. s. ř. ve znění od 1. 1. 2014
§ 16 zákona č. 91/2012 Sb.

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Dotčená rozhodnutí:

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 1. 7. 2016, sp. zn. 20 Cdo 1349/2016, uveřejněné pod číslem 110/2017 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, část občanskoprávní a obchodní

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 5. 11. 2021, sp. zn. 21 Cdo 1212/2021, uveřejněné pod číslem 55/2022 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, část občanskoprávní a obchodní

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 26. 11. 2008, sp. zn. 29 Cdo 4052/2008

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 31. 3. 2010, sp. zn. 25 Cdo 4287/2009

Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 27. 5. 2010, sp. zn. 28 Ncu 88/2010

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 18. 12. 2014, sp. zn. 30 Cdo 3753/2012

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 23. 1. 2014, sp. zn. 29 Cdo 943/2012

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 20. 11. 2012, sp. zn. 29 Cdo 317/2012

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 9. 6. 2020, sp. zn. 20 Cdo 171/2020

Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 25. 11. 2020, sp. zn. 20 Ncu 111/2020

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 25. 1. 2022, sp. zn. 20 Cdo 3465/2021

Sbírkový text rozhodnutí:

Nejvyšší soud k dovolání společnosti B. T. s. r. o. zrušil usnesení Městského soudu v Praze ze dne 17. 2. 2020, sp. zn. 18 Co 29/2020, a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení.

I.
Dosavadní průběh řízení

1. Ve shora označené věci Obvodní soud pro Prahu 9 (dále „soud prvního stupně“) usnesením ze dne 25. 11. 2019, č. j. 9 C 301/2019-14, zastavil řízení o uznání rozhodnutí Hospodářského soudu města M. ze dne 27. 7. 2016, sp. zn. 147-12/2016 M, dále též „rozhodnutí běloruského soudu“ (výrok I.). Zároveň soud prvního stupně společnosti B. T. s. r. o. náhradu nákladů řízení nepřiznal (výrok II.) a rozhodl o vrácení části zaplaceného soudního poplatku navrhovatelce (výrok III.).

2. Soud prvního stupně vyšel ze zjištění, že na základě výše uvedeného pravomocného a vykonatelného rozhodnutí byla společnosti B. B. a. s. (dříve B. T. a. s.,) uložena povinnost zaplatit navrhovatelce 190 835,5 Eur a 3 032,19 Eur. Rozsudkem ze dne 18. 6. 2019, č. j. 15 Co 212/2019-89, Krajský soud v Českých Budějovicích – pobočka v Táboře potvrdil rozsudek Okresního soudu v Táboře ze dne 26. 2. 2019, č. j. 15 C 187/2018-69, který k návrhu navrhovatelky uznal rozhodnutí běloruského soudu. Na základě projektu přeměny ze dne 14. 5. 2019, schváleném dne 21. 6. 2019, posléze došlo k rozdělení jmění společnosti B. B. a. s., a to formou odštěpení sloučením, v jehož důsledku rozdělovaná společnost nezanikla a část jejího jmění přešla na více již existujících společností, mj. též na společnost B. T. s. r. o. (viz § 243 odst. 1 písm. b/ bod 2 zákona č. 125/2008 Sb., o přeměnách obchodních společností a družstev – dále jen „zákon o přeměnách“). Společnost B. T. s. r. o. proto podle § 257 zákona o přeměnách ručí za dluh, který dosud společnost B. B. a. s. navrhovatelce neuhradila.

3. Soud prvního stupně dospěl k závěru, že rozhodnutí běloruského soudu již bylo českým soudem postupem podle Smlouvy uzavřené mezi Československou socialistickou republikou a Svazem sovětských socialistických republik o právní pomoci a právních vztazích ve věcech občanských, rodinných a trestních ze dne 12. 8. 1982, jež byla publikována vyhláškou ministerstva zahraničních věcí č. 95/1983 Sb. (dále též „smlouva o právní pomoci“), a § 16 odst. 2 zákona č. 91/2012 Sb., o mezinárodním právu soukromém, ve znění pozdějších předpisů (dále „ZMPS“), uznáno, a to vůči právnímu předchůdci společnosti B. T. s. r. o., pročež opětovnému uznání rozhodnutí brání překážka věci pravomocně rozsouzené (soud prvního stupně chybně odkazuje na § 159 odst. 3, správným ustanovením je však § 159a odst. 4 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, ve znění účinném od 1. 1. 2014 – dále „o. s. ř.“).

4. Městský soud v Praze (dále rovněž „odvolací soud“) k odvolání navrhovatelky usnesením ze dne 17. 2. 2020, č. j. 18 Co 29/2020-22, rozhodnutí soudu prvního stupně změnil tak, že se řízení nezastavuje.

5. Odvolací soud zdůraznil, že předmětem současného řízení je uznání rozhodnutí běloruského soudu nikoli proti osobě v tomto rozhodnutí uvedené či proti jejímu právnímu nástupci, nýbrž vůči osobě zákonného ručitele ve smyslu § 257 zákona o přeměnách. Z tohoto důvodu nemůže jít o překážku věci pravomocně rozsouzené, jelikož zde neexistuje totožnost účastníků předešlého a současného řízení.

II.
Dovolání a vyjádření k němu

6. Usnesení odvolacího soudu napadla společnost B. T. s. r. o. dovoláním, jehož přípustnost spatřovala v tom, že v rozhodovací praxi dovolacího soudu dosud nebyly vyřešeny právní otázky, jež byly odvolacím soudem právně posouzeny nesprávně (§ 237 o. s. ř.). Tyto otázky přitom formulovala následujícím způsobem:

> a/ zda je dána pravomoc českých soudů rozhodovat o uznání běloruského rozhodnutí ve smyslu § 16 odst. 2 ZMPS, když smlouva o právní pomoci podle čl. 56 odst. 2 připouští pouze neformální uznání rozhodnutí v souvislosti s nařízením výkonu rozhodnutí;
>
> b/ zda je pravomocné rozhodnutí o uznání cizího rozhodnutí subjektivně závazné jen pro účastníky řízení o uznání rozhodnutí nebo se jedná o rozhodnutí s rozšířenou subjektivní závazností, a
>
> c/ zda pravomocný výrok soudu o tom, že se běloruské rozhodnutí ve smyslu § 16 odst. 2 a násl. ZMPS ve spojení s čl. 54 odst. 1 smlouvy o právní pomoci v České republice uznává, vytváří překážku věci rozhodnuté pro jiné řízení, v němž se žalobce domáhá uznání totožného běloruského rozhodnutí vůči existující nástupnické společnosti zúčastněné na rozdělení.

7. Podle názoru dovolatelky soudy vůbec neměly pravomoc rozhodovat zvláštním výrokem o uznání rozhodnutí běloruského soudu, neboť takové řízení má probíhat pouze neformálně, a to za podmínek stanovených v čl. 54 odst. 1 smlouvy o právní pomoci. Dovolatelka se dále domnívá, že v nyní projednávané věci není použitelné usnesení Nejvyššího soudu ze dne 1. července 2016, sp. zn. 20 Cdo 1349/2016, které lze aplikovat pouze tehdy, podléhá-li uznání cizího rozhodnutí úpravě § 14 až § 16 ZMPS.

8. V další části dovolání dovolatelka předestřela argumentaci ohledně překážky věci rozsouzené a účinků uznání rozhodnutí českým soudem, jež se mají vztahovat vůči všem, kteří mohou být cizím rozhodnutím dotčeni. Bylo-li rozhodnutí již jednou uznáno, není prostor pro opakované uznání, byť vůči jiné osobě, neboť důsledkem uznání je takový právní stav, který by nastal, kdyby o téže věci stejně rozhodoval český orgán. Dosud však nebyla výslovně řešena otázka, zda uznání rozhodnutí svými účinky dopadá pouze na účastníky řízení o uznání nebo též na osoby třetí.

9. Navrhovatelka ve svém vyjádření uvedla, že exekuční řád vyžaduje, aby osoba usilující o nařízení exekuce disponovala exekučním titulem, jenž bude uznán českým soudem; není přitom ani vyloučeno, aby se postup vedoucí k uznání dle § 14 a násl. ZMPS neuplatnil vedle smlouvy o právní pomoci. Uznání cizího rozhodnutí vyvolává účinky toliko vůči účastníkům řízení, kteří mají právo očekávat, že otázka uznání rozhodnutí bude i v jiných případech posouzena obdobně.

III.
Přípustnost dovolání

10. Nejvyšší soud České republiky jako soud dovolací (viz § 10a o. s. ř.) o dovolání rozhodl podle občanského soudního řádu ve znění účinném od 30. 9. 2017 (srov. čl. II bod 2 zákona č. 296/2017

Sb., kterým se mění zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony), dále opět „o. s. ř.“, a po zjištění, že dovolání proti pravomocnému usnesení odvolacího soudu bylo podáno k tomu legitimovanou účastnicí řízení ve lhůtě uvedené v ustanovení § 240 odst. 1 o. s. ř., dospěl k závěru, že v otázce účinků spojených s uznáním cizozemského rozhodnutí je dovolání přípustné (§ 237 o. s. ř.), poněvadž se jedná o otázku dosud v rozhodovací praxi dovolacího soudu neřešenou; dovolání je rovněž opodstatněné.

IV.
Důvodnost dovolání

11. Rozhodný právní režim představuje pro posuzovanou věc ZMPS (viz § 123 odst. 2 a contrario), a to v intencích doposud platné smlouvy o právní pomoci (§ 2 ZMPS), ve vztahu k níž jsou nástupnickými státy ve smyslu sdělení Ministerstva zahraničních věcí č. 79/2009 Sb. m. s. Česká republika a Běloruská republika.

12. Podle § 14 ZMPS rozhodnutí soudů cizího státu a rozhodnutí úřadů cizího státu o právech a povinnostech, o kterých by podle jejich soukromoprávní povahy rozhodovaly v České republice soudy, stejně jako cizí soudní smíry a cizí notářské a jiné veřejné listiny v těchto věcech (dále jen „cizí rozhodnutí“) mají v České republice účinnost, jestliže nabyla podle potvrzení příslušného cizího orgánu právní moci a byla-li uznána českými orgány veřejné moci.

13. Podle § 15 odst. 1 písm. c) ZMPS nelze pravomocná cizí rozhodnutí uznat, jestliže o témže právním poměru bylo českým soudem vydáno pravomocné rozhodnutí nebo bylo-li v České republice již uznáno pravomocné rozhodnutí orgánu třetího státu.

14. Podle § 16 ZMPS se uznání cizího rozhodnutí v majetkových věcech nevyslovuje zvláštním výrokem. Cizí rozhodnutí je uznáno tím, že český orgán veřejné moci k němu přihlédne, jako by šlo o rozhodnutí českého orgánu veřejné moci. Je-li proti tomu namítána výhrada veřejného pořádku nebo i jiný důvod pro odepření uznání, ke kterým nemohlo být bez dalšího přihlédnuto, přeruší se řízení a je určena lhůta k zahájení řízení, pro které se odstavec 2 použije obdobně. Po jeho pravomocném ukončení nebo po marném uplynutí uvedené lhůty se v přerušeném řízení pokračuje (odst. 1). Cizí rozhodnutí v ostatních věcech se uznávají na základě zvláštního rozhodnutí, jestliže tento zákon nestanoví, že se cizí rozhodnutí uznávají bez dalšího řízení. I v případě, že se cizí rozhodnutí uznávají bez dalšího řízení, lze je na návrh uznat zvláštním rozhodnutím. Vyslovit uznání je místně příslušný okresní soud, který je obecným soudem toho, kdo uznání navrhuje, jinak okresní soud, v jehož obvodu nastala nebo může nastat skutečnost, pro kterou má uznání význam, jestliže zákon nestanoví něco jiného. Soud o uznání rozhoduje rozsudkem; jednání nemusí nařizovat (odst. 2). Na základě cizího rozhodnutí o majetkových věcech, které splňuje podmínky pro uznání podle tohoto zákona, lze nařídit výkon tohoto rozhodnutí rozhodnutím českého soudu, které je třeba odůvodnit (odst. 3).

15. Podle čl. 11 smlouvy o právní pomoci se listiny, které byly na území jedné smluvní strany vyhotoveny nebo ověřeny justičním nebo jiným orgánem nebo zvlášť k tomu zmocněnou osobou v rámci jejich pravomoci a v předepsané formě a byly opatřeny otiskem úředního razítka, používají na území druhé smluvní strany bez dalšího ověření. To se vztahuje také na listiny občanů, jejichž podpis je ověřen podle předpisů platných na území příslušné smluvní strany (odst. 1). Listiny, které jsou na území jedné smluvní strany považovány za veřejné, mají důkazní moc veřejných listin také na území druhé smluvní strany (odst. 2).

16. Podle čl. 54 odst. 1 smlouvy o právní pomoci smluvní strany za podmínek stanovených v této smlouvě uznávají a vykonávají tato rozhodnutí vydaná na území druhé smluvní strany:

a) rozhodnutí justičních orgánů v občanských, pracovních a rodinných věcech majetkové povahy, jakož i soudem schválené smíry v těchto věcech (dále jen „rozhodnutí“),

b) rozhodnutí soudů v trestních věcech týkající se náhrady škody.

17. Podle čl. 54 odst. 2 smlouvy o právní pomoci rozhodnutí uvedená v písmenu a) se uznávají a vykonávají, jestliže se týkají právních vztahů vzniklých po 9. květnu 1958, tj. po vstupu v platnost Smlouvy mezi Československou republikou a Svazem sovětských socialistických republik o právní pomoci ve věcech občanských, rodinných a trestních z 31. 8. 1957. Rozhodnutí uvedená v písmenu b) se uznávají a vykonávají, byla-li vydána po vstupu v platnost uvedené smlouvy.

18. Podle čl. 56 smlouvy o právní pomoci k uznání a nařízení výkonu rozhodnutí ve věcech uvedených v článku 54 je dána pravomoc soudu smluvní strany, na jejímž území má být rozhodnutí vykonáno (odstavec první). Soud, který rozhoduje o uznání a nařízení výkonu rozhodnutí, se omezí na zjištění, zda jsou splněny podmínky stanovené touto smlouvou. Zjistí-li, že tyto podmínky jsou splněny, nařídí výkon rozhodnutí (odstavec druhý).

19. Podle čl. 60 smlouvy o právní pomoci uznání a výkon rozhodnutí uvedených v článku 54 může být odmítnut, jestliže:

a) podle právního řádu smluvní strany, na jejímž území bylo rozhodnutí vydáno, nenabylo právní moci nebo není vykonatelné, s výjimkou rozhodnutí, která jsou vykonatelná před nabytím právní moci;

b) podle právního řádu třeba jen jedné smluvní strany marně uplynula lhůta k výkonu rozhodnutí;

c) navrhovatel nebo odpůrce se nezúčastnil řízení v důsledku toho, že jemu nebo jeho zástupci nebylo včas a řádně doručeno předvolání nebo v důsledku toho, že předvolání bylo učiněno pouze veřejnou vyhláškou nebo jiným způsobem, který není v souladu s ustanoveními této smlouvy;

d) bylo již o téže věci mezi týmiž účastníky na území smluvní strany, kde má být rozhodnutí uznáno nebo vykonáno, vydáno dříve rozhodnutí, které nabylo právní moci, nebo jestliže orgán této smluvní strany zahájil dříve řízení v téže věci;

e) podle ustanovení této smlouvy, a v případech touto smlouvou neupravených, podle právního řádu smluvní strany, na jejímž území má být rozhodnutí uznáno a vykonáno, je k řízení ve věci dána výlučná pravomoc jejích orgánů.

20. Obecná teorie mezinárodního práva soukromého vychází z široce akceptovaného názoru, že uznání cizího rozhodnutí představuje činnost, resp. proces soudu (jiného orgánu), v rámci které je zkoumáno, zda rozhodnutí vydané orgánem cizího státu (§ 14 ZMPS) splňuje podmínky pro to, aby mu mohly být přiznány právní účinky v České republice. Uznání rozhodnutí lze chápat také jako stav, jehož se má právním postupem dosáhnout a v jehož důsledku nastává stejná situace, jakoby o téže věci rozhodly české soudy. Přiznání účinnosti cizímu rozhodnutí přitom znamená, že nese tytéž právní účinky jako pravomocné rozhodnutí českého orgánu veřejné moci, jestliže nabylo podle potvrzení příslušného cizího orgánu právní moci.

21. Z procesu uznávání cizích rozhodnutí je zcela zřejmé, že rozhodnutí soudů a jiných orgánů jednoho státu na území jiného státu by neměla sama o sobě žádné účinky, neboť z obecného mezinárodního práva státům nevyplývá povinnost cizí rozhodnutí uznávat. Záleží na každém státu, zda a za jakých podmínek k takovému kroku přistoupí, přičemž závazky v tomto směru státy tradičně

přijímají v mezinárodních smlouvách, jimiž se dvě nebo více smluvních stran zaváže navzájem svá rozhodnutí v daných věcech za stanovených podmínek uznávat (viz Kučera, Z. Mezinárodní právo soukromé. 7., opravené a doplněné vydání. Brno, Plzeň: Doplněk, Aleš Čeněk, 2009).

22. Na základě citovaných teoretických východisek potom není důvod pochybovat, že přímým adresátem (procesu) uznání cizozemského rozhodnutí je právě a jen ten stát, jenž na základě jím zvoleného či smluvně ujednaného postupu akceptuje cizí rozhodnutí co do účinků s ním spojených jako rozhodnutí vlastní a který takto stvrzuje, že o konkrétním právním poměru již nebudou rozhodovat soudy a jiné orgány k tomu podle jeho vlastního právního řádu příslušné, nýbrž že tyto poměry byly již pravomocně posouzeny orgány cizího státu, přičemž učiněné posouzení je pro uznávající stát závazné a neměnné.

23. Tím je současně vyjádřeno, že výsledek řízení o uznání cizího rozhodnutí, ať již kladný ve formě uznání anebo záporný ve formě odepření uznání, se zásadně projevuje v poměrech uznávajícího státu. Okolností existence uznání konkrétního cizozemského rozhodnutí jsou tak pochopitelně vázány nejen orgány uznávajícího státu pro následná (typicky exekuční) řízení, nýbrž i všechny osoby vystupující v rámci soudních řízení vedených u orgánů uznávajícího státu.

24. Názor opačný, tj. že rozsudek o uznání cizozemského rozhodnutí ve svých důsledcích dopadá výlučně jen do poměrů osob, které se takového řízení účastní, nemůže obstát již z důvodů čistě logických a rovněž pragmatických, nelze-li připustit, aby akt státu v podobě stvrzení (uznání) cizí veřejné listiny nepůsobil vůči jakýmkoli dalším osobám účastnícím se na daném území soudního či jiného (exekučního) řízení; důsledkem takového výkladu by totiž byl obligatorní postup vyžadující uznávání cizích rozhodnutí opakovaně, vždy pro konkrétní účel či ve vztahu k jednotlivým osobám či státním orgánům, což bez dalších pochybností záměrem posuzovaného řízení není.

25. Dovolacím soudem je tímto způsobem zodpovězena dovoláním otevřená otázka ad b/, a to ve shodě s dovolatelem předestřenou oponenturou vůči rozhodnutí odvolacího soudu.

26. Nejvyšší soud v poměrech posuzované věci považuje za vhodné poznamenat, že za účastníky řízení o uznání cizího rozhodnutí – jelikož samotná smlouva o právní pomoci žádný zvláště upravený postup nepředepisuje – je třeba považovat navrhovatele (srov. § 16 odst. 2 ZMPS), jakož i osoby, jež byly účastníky původního (nalézacího) řízení s právem namítat důvody pro odepření uznání rozhodnutí (srov. § 15 ZMPS a čl. 60 smlouvy o právní pomoci). Jiné osoby, které uvedené podmínky účastenství nesplňují, nemohou – ačkoli by je navrhovatel ve svém návrhu výslovně uvedl – v řízení jako účastníci vystupovat. Tomu odpovídá i ustálená rozhodovací praxe Nejvyššího soudu ohledně okruhu účastníků při uznávání cizích rozhodnutí v manželských a rodičovských otázkách (srov. např. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 27. 5. 2010, sp. zn. 28 Ncu 88/2010, usnesení Nejvyššího soudu ze dne 25. 9. 2017, sp. zn. 28 Ncu 116/2017, či rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 25. 11. 2020, sp. zn. 20 Ncu 111/2020).

27. Jestliže v nyní posuzované věci navrhovatelka opětovně usiluje o uznání rozhodnutí běloruského soudu, byť vůči osobě, která není v tomto rozhodnutí uvedena, je zcela zásadní, že již dříve k uznání uvedeného rozhodnutí došlo, a to na základě rozsudku Okresního soudu v Táboře ze dne 26. 2. 2019, č. j. 15 C 187/2018-69, ve spojení s rozsudkem Krajského soudu v Českých Budějovicích – pobočky v Táboře ze dne 18. 6. 2019, č. j. 15 Co 212/2019-89, přičemž následná přeměna osoby, jíž byla uznaným rozhodnutím uložena povinnost k peněžitému plnění, nepředstavuje okolnost, kterou je třeba posuzovat v dalším řízení o uznání téhož rozhodnutí, tentokráte však proti osobě zákonného ručitele. V zásadě lze totiž souhlasit se závěrem, že došlo-li jednáním dlužníka k účelovému vyvedení majetku na nástupnické společnosti, má navrhovatelka k ochraně svých práv odpovídající právní prostředky, a to nároky vyplývající z možnosti odporovat právnímu jednání dlužníka (§ 589 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku) či z možnosti obrany ručitele za dluhy rozdělované společnosti ve

smyslu § 257 a násl. zákona o přeměnách (srov. obdobný závěr odvolacího soudu zaznamenaný v usnesení Nejvyššího soudu ze dne 9. 6. 2020, sp. zn. 20 Cdo 171/2020). Uvedené právní prostředky však očividně nelze obejít dalším návrhem na uznání rozhodnutí běloruského soudu proti osobě (zákonného) ručitele toliko z důvodu, že on sám nebyl zavázán k plnění již pravomocně uznaným rozhodnutím.

28. Shrnutím předchozích úvah je generován závěr, že uznáním rozhodnutí Hospodářského soudu města Minsk ze dne 27. 7. 2016, sp. zn. 147-12/2016 M, v předešlém řízení byla otázka jakéhokoli dalšího uznávání tohoto cizího rozhodnutí na území České republiky s konečnou platností vyřešena (předmět řízení byl zcela vyčerpán) a novému projednání návrhu tak brání překážka věci pravomocně rozsouzené (§ 159a odst. 4 o. s. ř. se zřetelem k § 15 odst. 1 písm. c/ ZMPS); Nejvyšší soud přitom nepochybuje, že čl. 60 písm. d/ smlouvy o právní pomoci je třeba interpretovat v témže duchu, neboť úmyslem smluvních stran nebylo replikovat uznávání téhož rozhodnutí zvlášť vůči každé osobě, kterou navrhovatel ve svém (dalším) návrhu jako účastníka řízení označí.

29. Dovolací soud pro úplnost poznamenává, že dikce ustanovení § 15 odst. 1 písm. c) ZMPS přímo neurčuje procesní postup soudního či jiného řízení. Jestliže však důvod, pro který „nelze pravomocná cizí rozhodnutí uznat“, spojuje s existencí jiného pravomocného rozhodnutí vydaného o „témže právním poměru“, definuje tím procesní institut překážky věci pravomocně rozhodnuté coby podmínku řízení, jejíž nedostatek má za následek zastavení řízení, nikoli zamítnutí návrhu (§ 159a odst. 4 ve spojení s § 104 odst. 1 o. s. ř.).

30. Protože ve vztahu k dovolatelkou zvolenému předpokladu přípustnosti je dovolání důvodné, tj. odvolací soud dospěl v řešené otázce k nesprávnému právnímu závěru, dovolací soud napadené usnesení odvolacího soudu podle § 243e odst. 1 a odst. 2 věta první o. s. ř. ruší a věc vrací tomuto soudu k dalšímu řízení, v němž bude odvolací soud právním názorem Nejvyššího soudu vázán (§ 243g odst. 1 část věty první za středníkem o. s. ř.).

31. Na řešení otázky dovolatelky ve vztahu k pravomoci soudů rozhodovat podle § 16 odst. 2 ZPMS i v majetkových věcech nebylo napadené usnesení odvolacího soudu založeno a dovolací soud se jí proto, a to i s přihlédnutím k přijatým kasačním důvodům, nezabýval.